

Samen de bijbel ontdekken

Les 1 Inleiding – Ontstaan van de bijbel

Overzicht lesavonden

1. Inleiding – ontstaan van de bijbel (Arno)
2. Grote verhaal van de bijbel – deel 1 (Jaap)
3. Grote verhaal van de bijbel – deel 2 (Jaap)
4. De bijbel als meditatie- en wijsheidsliteratuur (Arno)
5. De bijbel als gemeenschappelijke en interactieve literatuur (Jaap)

Preken:

1. 15 januari – Jaap
2. 29 januari – Arno
3. 5 februari - Arno

Inleiding

- Denktank bijbeluitleg
- Thema-avonden: 'Hoe lezen en begrijpen we de bijbel?'
 1. Ontstaan van de bijbel – samenbrengen van overleveringen
 2. Inspiratie van de bijbel – weg van God naar mens
 3. Interpretatie van de bijbel – toepassen vandaag
- Elk aspect meerdere visies
 - Sommige buiten ons kader, sommige binnen
 - Binnen de gemeente ruimte voor verschillende meningen

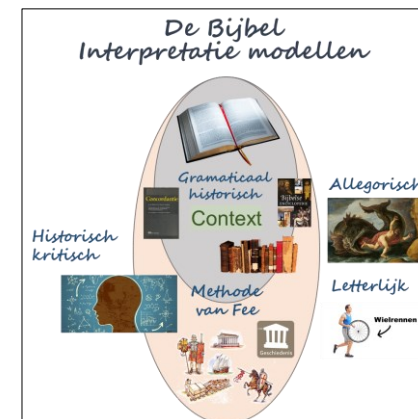
Denktank bijbeluitleg

Interpretatie wel:

1. Grammaticaal-historisch
 2. Methode van Gordon Fee
- Contextueel

Interpretatie niet:

1. Historisch-kritisch (invloed)
2. Allegorisch
3. Letterlijk

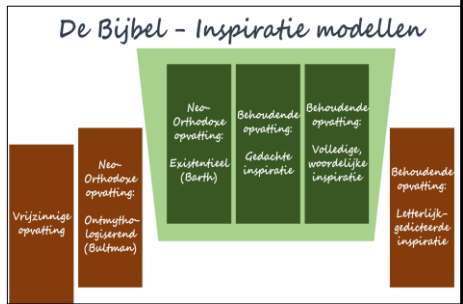
Denktank bijbeluitleg

Inspiratie wel:

1. Neo-orthodoxe opvatting (Barth)
2. Gedachte-inspiratie
3. Volledige, woordelijke inspiratie

Inspiratie niet:

1. Vrijzinnige opvattingen
2. Neo-orthodoxe opvatting (Bultmann)
3. Letterlijk-gedicteerde opvatting

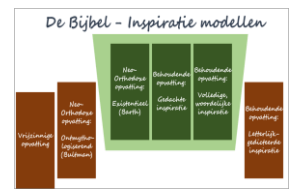
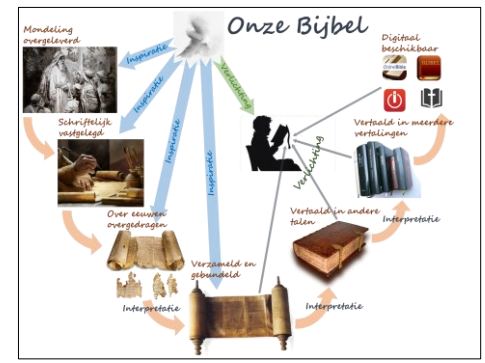

Denktank bijbeluitleg

Werking inspiratie

God inspireert mensen met zijn Geest:

- Mondelinge overlevering
- Op schrift gesteld
- Overdragen
- Verzameld en gebundeld

	Vrijzinnig/ Bultmann	Bethel			Conservatief
Interpretatie	Historisch-kritisch	Gordon Fee	Grammaticaal-historisch		Letterlijk Allegorisch
God/mens	100% mens	75/25?	85/15?	90/10?	99% God
Inspiratie			Gedachte	Woordelijk	Letterlijk

- Hoe groot zijn de verschillen daadwerkelijk?
- We zitten dicht bij elkaar dan we soms denken
- Mogen we anders denken en in gesprek gaan over die 15%

Verandering van denken

Hoe we denken over het ontstaan van de bijbel, heeft invloed op hoe we denken over de inspiratie van de bijbel en dat heeft weer invloed op hoe we de bijbel interpreteren en toepassen. Dat heeft weer invloed op hoe we denken dat de bijbel is ontstaan. De cirkel is rond.

Lezen van de bijbel in evangelische kringen:

1. Theologisch woordenboek
2. Moreel handboek
3. Spirituele grabbelton

Alternatief in omgaan met de bijbel

De bijbel lezen als eenheid die is samengesteld door mensen en geïnspireerd door God, om met anderen te overdenken, waarin Jezus Christus centraal staat en onze relatie met God, de schepping en andere mensen radicaal verandert.

Ontstaan van de bijbel

- God werkt samen met mensen – Scheppingsverhaal
 - God scheidt, de mens bewerkt (Gen. 1:26-31, 2:15)
 - Gods Geest werkt door mensen heen (Jozef - Gen. 41:38, Besaleël – Ex. 31:2-3, Mozes – Num. 11:17-30, Profeten, Jezus, apostelen, etc.)
- God gaat niet voorbij aan de menselijke creativiteit en uniciteit
 - Verschillende talen, genres, niveaus, achtergronden, etc.
- II Tim. 3:16-17 – geïnspireerd – ingeblazen
 - Niet gedictieerd of opgelegd – in elke fase inblazing door Gods Geest

God werkt het liefst samen met mensen, want dan hebben we relatie en komen we tot ons doel. God spreekt door de bijbel via menselijke woorden, geïnspireerd door de Geest. In menselijke woorden, ontmoeten we de woorden van God

Ontstaan van de bijbel

Ontstaansgeschiedenis van het Oude Testament:

- Veel weten we niet
 - Gaat om het grote plaatje
1. Historische gebeurtenissen – alles historisch?
 2. Mondelinge overleveringen – vorming en polijsten ter memorisatie
 3. Schriftelijke vastlegging – meerdere versies (1600-250 v. Chr.)
 4. Verzameld, gebundeld en geredigeerd – maken tot een eenheid (539-250 v. Chr.)

Ontstaan van de bijbel - Redactie

- Invloed van de Babylonische Ballingschap (579-520 v. Chr.) en Tweede Tempel periode (516 v. Chr. – 70 na Chr.):
 - Geloofscrisis bij het volk Israël
 - Heeft God ons verlaten en waarom?
 - Wat betekent het om Gods volk te zijn?
 - Hoe moeten we nu verder?
 - Enorme invloed van andere culturen
 - Tijd, geld en ruimte om te schrijven
 - Andere literaire genres en theologische ideeën ontstaan

Redactie van het Oude Testament

- Schriftgeleerden tijdens en na de ballingschap
 - Verzamelen van teksten
 - Op- en herschrijven van teksten
 - Bundelen en redigeren
- Vormen tot een eenheid met daarin:
 - Terugkerende thema's die antwoord geven op de vragen van die tijd
 - Samuel en Koningen vs. Kronieken
 - Rode lijnen die oproepen tot overdenking met anderen
 - Toewerkend naar een toekomstig thema: Messias

Door welke bril kijk je?

- Wat is jouw visie op:
 - Ontstaan van de bijbel?
 - Inspiratie en Interpretatie van de bijbel?
 - Herken jij je in het gebruik van de bijbel in je dagelijks leven?
 - Theologisch woordenboek?
 - Moreel handboek?
 - Spirituele grabbelton?
- Ben je bereid om naar andere visies te kijken?
 - Wat doet dat met je?
- Ben je bereid om de bijbel als een samengestelde eenheid te zien, ontstaan door mensen en onder de leiding van Gods heilige Geest geïnspireerd, om samen met andere mensen te overdenken en waarin Jezus Christus centraal staat om zo onze relatie met God, de schepping en andere mensen radicaal te veranderen?